

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδου Πολιτικός Μηχανικός/ Ακτομηχανικός και ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, Χημικός Μηχανικός - Μηχανικός Περιβάλλοντος,

Καλώς ήρθατε κύριοι Υπουργοί! Βάλτε τη θάλασσα και τις ακτές στις ατζέντες σας!

της Ξένιας Ι. Λοϊζίδου

«Μέγα το της θάλασσης κράτος», μεγάλη η δύναμη της θάλασσας, λέει ο Θουκυδίδης, αλλά φαίνεται ότι στην Κύπρο αντιμετωπίζουμε τη θάλασσα είτε ως να μην υπάρχει, είτε ως μια «ανοιχτή» πισίνα για τους τουρίστες μας, και μάλιστα προβληματική πισίνα, αφού δεν έχει άμμο, έχει φύκια, έχει χαλίκια... Τώρα με το φυσικό αέριο, την αντιμετωπίζουμε και ως ενεργειακή αποθήκη και εν δυνάμει θυσαυροφυλάκιο. Εν ολίγοις, έχουμε μια ληστρική προσέγγιση προς το υγρό στοιχείο που μας περιβάλλει και με το οποίο είναι συνδεδεμένη όλη η ιστορία αυτού του τόπου, της πάλε ποτέ θαλασσοκράτηρας νήσου μας. Και αν είδατε τις προεκλογικές δεσμεύσεις όλων των υποψηφίων προέδρων, στο κομμάτι της θάλασσας γενικολογίες και άσχετα. Γιατί;

Είναι πολλά τα ανοιχτά θέματα, που αφορούν τη θάλασσα και τις ακτές μας, και ως εκ τούτου την αναπτυξιακή μας πορεία. Θέλω να θίξω εδώ, πολύ συνοπτικά, μερικά από αυτά, με την ευχή οι νέοι Υπουργοί, και ιδιαίτερα οι Υπουργοί των Συγκοινωνιών, των Εσωτερικών, του Περιβάλλοντος και της Εργασίας, να δώσουν επιτέλους τη δέουσα σημασία:

- **Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική:** πρόκειται για την πιο σημαντική «ολοκληρωμένη, οριζόντια και διατομεακή θαλάσσια πολιτική της Ευρώπης, η οποία συμπεριλαμβάνει όλες τις παραμέτρους των σχέσεών μας με τις θάλασσες και τους ωκεανούς». Η Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική περιλαμβάνει πέντε βασικές διατομεακές πολιτικές, μια από τις οποίες είναι ο Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός, που έχει ιδιαίτερη γεωπολιτική σημασία, αφού

φτάνει μέχρι και τα όρια της ΑΟΖ μας. Είναι πολύ σημαντικό να ξεκινήσει σωστά, να δομηθεί και να σχεδιαστεί σωστά η θαλάσσια χωροταξία, να υλοποιηθεί σωστά και εγκαίρως η Θαλάσσια Πολιτική. Η Κύπρος πήρε τα εύσημα με την Διακήρυξη της Λεμεσού στο πλαίσιο της Προεδρίας μας, το περασμένο καλοκαίρι και ακούσαμε τις γνωστές δεσμεύσεις ότι άμεσα θα ξεκινήσουν όλα. Από τότε, ούτε φωνή ούτε ακρόαση και έχουμε βάσιμες πληροφορίες ότι δεν γίνεται τίποτα! Πάλι θα φτάσουμε στο παρα πέντε των προθεσμιών, πάλι θα καταφύγουμε σε «άρπα κόλλα» λύσεις για να ικανοποιήσουμε συμβατικές μας υποχρεώσεις, και πάλι θα έχουμε χάσει μια ακόμα μεγάλη ευκαιρία για την ορθή διαχείριση της θάλασσας μας. Ξεκινήστε άμεσα την δουλειά στον τομέα αυτό, κύριε Υπουργέ των Συγκοινωνιών. Δεν γίνονται αυτές οι μελέτες από τη μια μέρα στην άλλη. Έχουμε ήδη αργήσει.

- **Έρευνα σχετική με τη θάλασσα και τις ακτές μας:** είναι τεράστιος ο τομέας, πολλές οι θέσεις εργασίας, αλλά εμείς περί άλλων τυρβάζουμε. Δεν γίνεται τίποτα στον κρίσιμο τομέα της έρευνας, που να αφορά τη θάλασσα και τις ακτές μας. Λες και ζούμε σε μια βουνίσια ενδοχώρα! Το ΙΠΕ, ο μόνος φορέας έρευνας της νήσου, ουσιαστικά δεν χαράζει πολιτική για τομείς της έρευνας που να αφορούν τις ανάγκες του τόπου. Τα πανεπιστήμιά μας δεν ασχολούνται με τη θάλασσα. Τα «δεδομένα και η γνώση για τη θάλασσα» αποτελούν πυλώνα της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής. Εμείς αγνοούμε τα στοιχειώδη: πόσο είναι το εύρος της παλίρροιας στις ακτές μας; Έχουμε ανύψωση της στάθμης της θάλασσας; Και άλλα πολλά. Προωθήστε αυτό το πολύ σημαντικό ερευνητικό πεδίο. Υπάρχει μεγάλη δυνατότητα και πολλές οι θέσεις εργασίας.
- **Τα επαγγέλματα της θάλασσας:** προωθεί το επίσημο κράτος την κατασκευή της μιας μαρίνας μετά την άλλη. Πώς αυτό θα εξυπηρετήσει τον τόπο; Ας ζητήσουν οι Υπουργοί τα στοιχεία για το ποσοστό στην αύξηση του ναυτικού τουρισμού που θα έχουμε με όλες αυτές τις τεράστιες και απολύτως καταστροφικές υπερ-κατασκευές (η Λεμεσός ήδη βλέπει με τρόμο τις πρώτες επιπτώσεις από τη Μαρίνα. Η Αγία Νάπα δεν θα αργήσει. Στη Σωτήρα τι πάει να γίνει;). Είναι απαράδεκτο να μην υπάρχει μια πολιτική για την προώθηση επαγγελμάτων όπως η ναυπηγοεπισκευή, η ναυτιλία, και τόσες πολλές εργασίες υποστηρικτικές της ναυτιλίας και της ναυσιπλοΐας. Τίποτα δεν έχει γίνει. Αντίθετα επαγγέλματα όπως η ναυπηγοεπισκευή έχουν καταστραφεί, και είναι τεράστιες οι ευθύνες του κράτους. Παραμένουν τα επαγγέλματα της θάλασσας ανενεργά και ένα μαύρο κουτί για τον κόσμο της Κύπρου. Και είναι πολλές οι θέσεις εργασίας που υπάρχουν, που μπορούν να δημιουργηθούν. Προωθήστε τα επαγγέλματα της θάλασσας, κύριε Υπουργέ της Εργασίας.

Στηρίξτε τις προσπάθειες που γίνονται. Δώστε νέα ώθηση και αφήστε τις αγκυλώσεις της γραφειοκρατίας που πνίγουν το Υπουργείο σας.

- **Παράκτιες διαβρώσεις:** Όλες σχεδόν οι ακτές της Κύπρου διαβρώνονται. Και ποια η λύση που υλοποιεί το κράτος; Κυματοθραύστες! Μια λύση που σε όλο τον κόσμο έχει σταματήσει να υιοθετείται. Να ενημερωθούν οι λαμβάνοντες τις αποφάσεις για τις επιλογές που έχουν, να ενημερωθεί και ο φορολογούμενος για τα εκατομμύρια που πληρώνει, να αξιολογήσουμε τα αποτελέσματα. Σύγχρονες λύσεις πρέπει να είναι το ζητούμενο, με προοπτική. Να ξεκολλήσουμε από τη δεκαετία του 60 επιτέλους!
- **Πολεοδομία:** μεγάλα τα προβλήματα. Χωροθετούνται τουριστικές περιοχές σε ακτές είτε επικίνδυνες για τους λουόμενους, είτε ακτές με τεράστιες διαβρώσεις. Χωρίς να περιλαμβάνονται ούτε οι κατευθυντήριες γραμμές στα Τοπικά Σχέδια. Μα ο ξενοδόχος που του δίνεται το δικαίωμα να χτίσει πάνω στη θάλασσα, θέλει και αμμώδη παραλία. Τι γίνεται; Πως το αντιμετωπίζουμε; Και στις επικίνδυνες ακτές, πως επιτρέπουμε την κατασκευή κυματοθραυστών; Είναι εγκληματικό να δημιουργούμε συνθήκες ψευδούς ασφάλειας στους λουόμενους: τα σκληρά έργα επιδεινώνουν την επικινδυνότητα της θάλασσας. Και ένα σύντομο ανέκδοτο: στην Κύπρο, σε απόσταση μέχρι 100 μέτρα από την ακτογραμμή δεν επιτρέπεται να χτιστεί τίποτα, σύμφωνα με την νομοθεσία!! Μια αεροφωτογραφία των παράκτιων περιοχών μας θα μας κάνει να γελάσουμε πικρά.

Σελίδες ολόκληρες θα μπορούσα να γεμίσω. Είναι τα θέματα **της ποιότητας των μελετών**, που έρχεται ως επακόλουθο της απαράδεκτης διαδικασίας να αναλαμβάνει τη μελέτη ο μειοδότης. Είναι θέματα **ανάλυσης κινδύνου και ανάλυσης τρωτότητας των ακτών μας, η κλιματική αλλαγή και τα ακραία καιρικά φαινόμενα στη θάλασσα μας, η εκπαίδευση και κατάρτιση των θεσμικών αξιωματούχων και των Τοπικών Αρχών σε σύγχρονα θέματα, οι τρόποι λήψεως αποφάσεων, και πολλά, πάρα πολλά**. Ανησυχώ. Πολλοί είμαστε που ανησυχούμε. Και ελπίζουμε πως ίσως, οι νέοι Υπουργοί δουν τη θάλασσα και τις ακτές μας με μεγαλύτερη σοβαρότητα και ευθύνη. Οι θάλασσες και οι ακτές μας είναι σημαντικοί μοχλοί οικονομικής μεγέθυνσης. Καλή δουλειά σας εύχομαι κύριοι Υπουργοί!